

Hvorfor er universitetsuddannelse en god investering?

Valg af uddannelse handler ikke kun om udsigt til job og indtægt. Det er i høj grad den enkeltes interesser, der motiverer valget. Alligevel er faktorer som løn og jobsikkerhed relevante. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har i 2012 vist, at højtuddannede i gennemsnit har en disponibel livsindkomst på knap 20 millioner, hvilket næsten er det dobbelte af livsindkomsten for en ufaglært arbejder.

Ud over at de højtuddannede har en højere gennemsnitsindkomst, kan denne forskel også være præget af, at det er lettere at komme i beskæftigelse med en lang videregående uddannelse. Tal fra Danmarks Statistik viser, at beskæftigelsesgraden har ligget nogenlunde stabilt mellem 85 pct. og 88 pct. for personer med en lang videregående uddannelse i perioden 2007-2013. Til sammenligning er beskæftigelsesgraden i samme periode dykket fra 64 pct. til 54 pct. for ufaglærte.

Det er centralt, at universiteterne, sideløbende med at arbejde for kvaliteten af universitetsuddannelserne, også arbejder på, at uddannelserne er relevante for arbejdsmarkedet. Det sker blandt andet ved at indgå i dialog med arbejdsgivere i de såkaldte 'aftagerpaneler' om udviklingen og oprettelsen af uddannelser. Da universiteterne er opmærksomme på, at fremtidens beskæftigelse primært forventes at vokse i den private sektor, er denne indsats med til i højere grad at orientere universitetsuddannelserne imod privat beskæftigelse.

Det er blevet illustreret gentagne gange, at virksomheder, som ansætter universitetsuddannede, får et øget afkast. Eksempelvis har DeFacto med rapporten "Produktivitetseffekter af uddannelse og generelt uddannelsesløft i den private sektor" fra juni 2013 vist, at produktiviteten er størst blandt medarbejdere med lange videregående uddan-

nelser – og at de også har den største fælleseffekt, dvs. positiv effekt på virksomhedens samlede produktivitet.

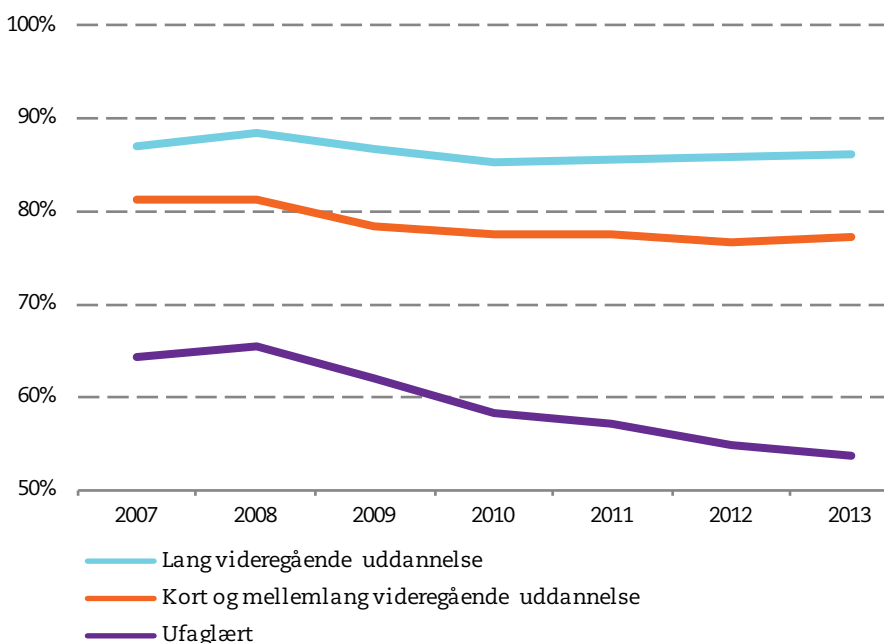
Desuden har Arbejderbevægelsens Erhvervsråds rapport "Ikke en eneste uddannelse i Danmark er en dårlig forretning" fra 2012 vist, at personer med en lang videregående uddannelse i gennemsnit bidrager med 7,4 mio. kr. til de offentlige finanser over livet. Det er over dobbelt så meget som det gennemsnitlige bidrag fra personer med en mellemlang videregående uddannelse, og næsten fem gange så stort som fra personer med en erhvervsuddannelse.

Det britiske ministerium for Business, Innovation and Skills har med rapporten "Things we Know and Don't Know about the Wider Benefits of Higher Education: A Review of the Recent Literature" fra oktober 2013 vist, at universitetsuddannelser, udover at have gavnlig effekt på samfundsøkonomien, også skaber værdi på andre måder.

Her kan det nævnes, at der er en positiv effekt i byer med et universitet, hvor studerende bidrager med initiativ og en høj grad af frivilligt engagement, viden, nytænkning og kulturelle aktiviteter til gavn for lokalmiljøet. Desuden tiltrækker universiteter mange forskellige mennesker, hvilket skaber grobund for multikulturalisme. Herudover viser rapporten, at højtuddannede i gennemsnit er mere tolerante, stemmer oftere, er mindre tilbøjelige til at være kriminelle, er sundere og lever længere. Alt dette gavner samfundet både økonomisk, socialt og kulturelt.

Samlet set kan det i allerhøjeste grad betale sig for den enkelte at tage en universitetsuddannelse, for virksomhederne at ansætte medarbejdere med en universitetsuddannelse og for samfundet at investere i uddannelserne.

Figur 1. Procentvis beskæftigelsesfrekvens fordelt på uddannelsesniveau

Kilde: Danmarks Statistik

Ufaglært: højest fuldført 10. klasse.

Kort og mellemlang videregående uddannelse: højest fuldført enten erhvervsuddannelse, gymnasial uddannelse eller gymnasial supplering.

Lang videregående uddannelse: højest fuldført erhvervsakademiuddannelse eller bachelor, professionsbachelor, kandidat, ph.d. og/eller visse mellemlange videregående uddannelser.